

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 132  
van **JOHAN DANEN**  
datum: 15 november 2016

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**  
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

---

*Tessenderlo Chemie Ham - Calamiteiten met zoutzuur*

Tessenderlo Chemie Ham kwam eind oktober en begin november 2016 tweemaal negatief in het nieuws. Telkens betrof het een calamiteit met zoutzuur. De eerste calamiteit vond plaats op woensdag 26 oktober en betrof een ontsnapping van zoutzuur(gas) binnen het eigen bedrijfsterrein ten gevolge van een stroompanne. De tweede calamiteit, op 2 november, betrof een lek in de zoutzuurleiding tussen Tessenderlo Chemie Ham en Vynova in Tessenderlo. In tegenstelling tot de eerste calamiteit, vond de tweede calamiteit plaats op het openbaar domein (fietspad).

Niet enkel het ontstaan van deze calamiteiten roept vragen op, maar ook de manier waarop in de pers werd gecommuniceerd over de aanpak van deze calamiteiten. Bij de lek ten gevolge van de elektriciteitspanne werd via de regionale televisie gecommuniceerd dat nog moest nagekeken worden hoe de betreffende bedrijfsunit veilig kon worden opgestart. Bij het tweede lek is het verloop en de aanpak van deze calamiteit iets verontrustender: de melding van een lek kwam binnen via een externe oproep, hoewel het bedrijf zelf al een drukvermindering op de leiding had waargenomen. Blijkbaar werd niet onmiddellijk een gevolg gegeven aan deze vaststelling.

1. Werden beide calamiteiten - zoals de wet voorschrijft - gemeld aan de provinciale buitendienst van de Afdeling Milieu-inspectie? Werden deze calamiteiten onmiddellijk gemeld? Indien ze later werden gemeld, hoeveel tijd was dan verstreken tussen de calamiteit en de melding?
2. Dat er twee calamiteiten op een dergelijke korte tijd plaatsvinden met hetzelfde betrokken bedrijf (Tessenderlo Chemie Ham) en hetzelfde product (zoutzuur) is eerder uitzonderlijk te noemen.

Zal de Afdeling Milieu-inspectie bijkomende acties ondernemen naar aanleiding van deze calamiteiten? Zo ja, welke acties?

3. Bij zowel de eerste als de tweede calamiteit wordt de indruk gewekt dat de noodprocedures van het bedrijf niet optimaal functioneren. In het eerste geval moest uitgezocht worden hoe de installatie veilig kon worden opgestart. In het tweede geval moest extern gemeld worden dat er een lek in de leiding was, hoewel het bedrijf zelf al een drukvermindering had vastgesteld.
  - a) Had het bedrijf een toelating van de milieutoezichthouder nodig om na de eerste calamiteit opnieuw op te starten? Zo ja, werd deze toelating verleend?

- b) Stelde de Afdeling Milieu-inspectie een onderzoek in naar aanleiding van de eerste calamiteit?
  - c) Heeft de Afdeling Milieu-inspectie (of een andere toezichthoudende dienst) een onderzoek gedaan naar de tweede calamiteit?
  - d) Zal de minister of een van de diensten van de Vlaamse overheid een onderzoek doen naar de gevolgde procedures bij beide calamiteiten? Zo ja, welke onderzoeken zijn dit dan en welke gevolgen kunnen hieruit voortvloeien voor het bedrijf?
4. Kan de minister een overzicht geven van alle calamiteiten die de afgelopen twee jaar werden gemeld door Tessenderlo Chemie Ham aan de Afdeling Milieu-inspectie?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 132 van 15 november 2016

van **JOHAN DANEN**

---

1. Het voorval op dinsdagavond 25 oktober 2016 werd 46 minuten na het voorval gemeld. Het voorval op maandnamiddag 31 oktober 2016 werd 1 uur na het voorval gemeld.
2. De afdeling Milieu-inspectie heeft het bedrijf na beide voorvallen meteen mondeling aangemaand om een grondig incidentenonderzoek uit te voeren naar de oorzaken van de voorvallen en om een actieplan op te stellen om herhaling in de toekomst te voorkomen. Het incidentenonderzoek is momenteel nog aan de gang en wordt uitgevoerd door deskundigen van het bedrijf.  
Vermits Tessenderlo Chemie Ham in september 2016 een kennisgeving als lagedrempel Seveso-bedrijf heeft gedaan, heeft de afdeling Milieu-inspectie dit bedrijf opgenomen in haar Seveso-inspectieprogramma. Een initiële Seveso-controle is gepland op 17 januari 2017. Bij die gelegenheid zullen onder meer de resultaten besproken worden van het lopende incidentenonderzoek. In functie van de resultaten van dit onderzoek zullen eventuele bijkomende acties door de afdeling Milieu-inspectie worden overwogen.
3.
  - a) Neen.
  - b) Zie antwoord op vraag 2.
  - c) Zie antwoord op vraag 2.
  - d) In beide gevallen werd de te volgen procedure voor melding en onderzoek van voorvallen zoals voorzien in afdeling 4.1.12. van titel II van het VLAREM rond risicobeheersing gevolgd.
4. De afgelopen twee jaar heeft Tessenderlo Chemie Ham 4 voorvallen aan de afdeling Milieu-inspectie gemeld:
  - vrijzetting wolk SO<sub>2</sub>/SO<sub>3</sub> op 25 februari 2015;
  - lek in zoutzuurleiding op het fabrieksterrein op 12 mei 2015;
  - stroompanne met zoutzuurgas ontsnapping op 25 oktober 2016;
  - lek in zoutzuurleiding buiten het fabrieksterrein 31 oktober 2016.